

Sex-revolusjonen i perspektiv

Av Jon Kvalbein, kronikk i Dagen 4. februar, 2008.

Landet vårt befinner seg i en nyliberalistisk seksualrevolusjon, der ekteskapet og kjernefamilien brytes ned som samfunnets grunncelle. Et stort antall ekteskap ender i skilsmisse. Samboerskap er blitt vanlig, og disse oppløses 3-4 ganger oftere enn ekteskap. Mange barn vokser opp i hjem uten far eller mor. Barna lærer i skolen at alle samlivsformer er like bra. Preventive midler deles ut til mindreårige. Den kristne seksualmoralen betraktes som avleggs. Pornografi er lett tilgjengelig via internett, film og blader.

Noen historiske erfaringer kan hjelpe oss til å sette den aktuelle familieoppløsningen inn i et større perspektiv.

Det russiske sex-eksperimentet

Lederskapet i den russiske revolusjonen hadde som mål å ødelegge ekteskapet og familien. Ekteskapet ble betraktet som en borgerlig og kapitalistisk institusjon som måtte avskaffes. "Fri kjærlighet" ble glorifisert etter "glass-med-vann"-teorien: Om en person er tørst, er det uvesentlig hvilket glass han bruker til å tilfredsstille tørsten, - like uviktig er det hvordan man tilfredsstiller sex-hungeren sin.

Den seksuelle revolusjonen ble gjennomført i årene 1918 til 1926. Lovverket ble endret 16. sept. 1918. Skillet mellom lovlig ekteskap og tilfeldig sex ble opphevet. Den kommunistiske loven talte nå bare om "kontrakter", og disse kunne inngås for en udefinert eller definert periode – et år, en måned, en uke eller en eneste natt. Man kunne gifte og skille seg så mange ganger man ville. Skilsmisse kunne oppnås uten at den andre parten ble underrettet. Det var ikke nødvendig at samlivet ble registrert. Førekteskapelige forbindelser ble oppmuntret, og utenomekteskapelige forhold betraktet som normalt. Adgangen til abort ble liberalisert. Kvinnene skulle ut i arbeidslivet.

Hva ble så resultatet? På fruktene skal treet kjennes, heter det. Etter få år var horder av ville, hjemløse barn blitt en samfunnsfiende. Millioner av liv forliste, ikke minst unge jenter gikk til grunne. Skilsmissetallet steg voldsomt. Familieoppløsningen resulterte i psykonevroser. Arbeidsinnsatsen i de nasjonaliserte fabrikkene ble svekket.

Konsekvensene av Sovjet-Russlands sex-revolusjon var så sjokkerende at den kommunistiske regjeringen ble tvunget til å reversere sin politikk. Propagandaen om "glass-med-vann"-teorien ble nå erklært å være i strid med revolusjonen. Avholdenhet før ekteskapet ble fremstilt som et ideal. Skilsmisselovgivningen og abortloven ble radikalt strammet inn. Først etter 1930, da oppgaven med å tøyte den seksuelle friheten var omtrent fullført, oppnådde landet økonomisk, industriell og kulturell vekst.

Sorokin hyller ekteskapet

Den russisk-amerikanske sosiologen Pitirim A. Sorokin (1889-1968) har skildret dette kommunistiske eksperimentet i sin bok "Den amerikanske sexrevolusjonen" (1954, norsk oversettelse 1998). Sorokin kjente den russiske revolusjonen på kroppen. Han vokste opp nord i Russland, tok utdanning i kriminologi og ble den første professor i sosiologi ved Universitetet i St. Petersburg. Hans energiske kamp imot den kommunistiske revolusjonen førte til at han ble landsforvist fra Sovjet-Unionen. I 1923 kom han til USA, der han i 1930 ble den første professor i sosiologi ved Harvard Universitet i Boston. Han har utgitt en mengde vitenskapelige artikler og bøker og har mottatt tallrike æresdoktorgrader.

Sorokin viser hvordan sivilisasjoner som har gitt rom for et utsvevende seksualliv, har forfalt eller gått til grunne. Han påviser at der seksualmoralen oppløses, går også familiene i oppløsning. I kjølvannet følger mental sykdom, kriminalitet og rusmisbruk – i langt større grad enn der man har rene, monogame ekteskap.

I sin bok advarer Sorokin USA mot seksualrevolusjonen. Med sterke ord skildrer han betydningen av det livslange og monogame ekteskapet mellom mann og kvinne:

For det store flertallet av menn og kvinner er ekteskapet den mest vitale, det mest fortrolige og den mest fullstendige forening av kropp og ånd i et sosialt og udelelig "vi". Gledene og sorgene til den ene blir gledene og sorgene til den andre. De deler verdier, lengsler og erfaringer. Deres gjensidige troskap er ubetinget inntil døden skiller dem. Ekteskapsbåndet er hellig og uløselig. En slik altomfattende forening tjener som den sterkeste motgift mot ensomhet. Den utvikler og uttrykker kjærlighet på sitt edleste og beste. Gifte foreldre har vært de mest effektive lærere for barna sine. Familien har vært den viktigste skolen til å forvandle nyfødte menneskebarn til intelligente, sosialt ansvarlige personligheter. Familiens avgjørende rolle er kort fremstilt i utsagnet: "Som familien er, vil også samfunnet være."

Nyliberalismens seksualrevolusjon

Vår tids nyliberalisme ønsker å gjøre individets lykke så stor som mulig ved å la det enkelte mennesket få gjøre som det vil "så lenge det ikke skader andre". Den kulturradikale tradisjonen betrakter frihet som en frigjøring fra den overleverte kultur, religion og moral. Samlivsformer og seksuell utfoldelse blir fremstilt som en privatsak som samfunnet i minst mulig grad skal blande seg opp i.

Individet skal få "realisere seg selv". Seksuell utfoldelse blir omtalt som en individuell rettighet: Alle har rett til sex! Ingen må diskrimineres på grunn av sitt seksualliv, heter det. Fritt valg forutsetter at alle valgmuligheter betraktes som moralsk likeverdige. Med "likestilling" som overordnet norm søker man å bryte ned ekteskapet og kjernefamilien for å bane vei for aksept av flere selvvalgte, sidestilte samlivsformer. Motstandere av en slik utvikling blir stemplet som autoritære, moralister og fundamentalister.

I sin bok "Ideologi, myte og tro ved slutten av et århundre" (1999) gir sosiologi-professor Sigurd Skirbekk en tankevekkende analyse av nyliberalismens nedbrytende virkning på ekteskap og familieliv. Boka anbefales varmt!

Skirbekk viser til familiehistorikeren Carle C. Zimmermann som har ment at prosesser i moderne vestlig sivilisasjon kan sammenliknes med prosesser i de antikke sivilisasjoner. Når det gjelder gresk og romersk sivilisasjon, mente han å kunne føre belegg for at forfallsperiodene i disse statsdannelsene hadde sammenheng med nokså likeartede endringer i forhold til familieinstitusjonen. Zimmermann førte opp 11 kjennetegn på forfallet:

1. Økt utbredelse av raske skilsmisser.
2. Nedgang i familienes barnetall og tilbakegang i det totale folketallet.
3. Eliminering av den reelle mening med ekteskapsinngåelsen.
4. Oppslutning om negative tolkninger av fortidens helter og dyder.
5. Utbredelse av teorier om at kameratekteskap eller løsere familieformer ville avhjelpe problemene.
6. Folk som var gift under eldre familietradisjoner ble nektet å opprettholde sine tradisjoner, mens yngre unndro seg de samme forpliktelsene.
7. Spredning av negative holdninger til familien.
8. Nedbrytning av de fleste hemninger mot ekteskapsbrudd.
9. Ungdomsopprør mot foreldre.
10. Økning av ungdommelige avvik.
11. Aksept av forskjellige former for seksuell atferd.

Kulturelle klimaendringer

I vår tid er stor oppmerksomhet rettet mot alt som forurensar vårt miljø og skaper endringer i vårt fysiske klima. Det er viktig. Både stat, næringsliv og individer må pålegges restriksjoner for at fremtidens generasjoner skal få et godt liv.

Men altfor lite oppmerksomhet er rettet mot de destruktive kulturelle klimaendringene som har ødeleggende virkning på barns oppvekstmiljø og voksnes levevilkår. Samlivsform er ingen privatsak.

”Som familien er, vil også samfunnet være.” Ekteskapet mellom mann og kvinne er en samfunnsinstitusjon som må vernes og styrkes, dersom en bærekraftig sivilisasjon skal kunne opprettholdes.